

## Motion till riksdagen 2005/06:K277

av **Christina Nenes och Göte Wahlström (s)**

# Yttrandefrihet för privatanställda

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att vidta åtgärder för att förbättra yttrandefriheten för anställda inom den privata sektorn.

## Motivering

Offentligt anställda har sedan 1974 ett grundlagsskydd för yttrande- och informationsfrihet i regeringsformen. Detta har gett en trygghet för dem som vill yttra sig och påverka i arbetslivet, men också stärkt demokratin i stort. Tyvärr försämras den formella yttrandefriheten kraftigt när tidigare offentlig verksamhet övergår i privat regi.

För kommunala bolag finns särskilda regler men hos privata entreprenörer finns ingen lagstadgad yttrandefrihet alls. Där råder ofta lojalitets- och tystnadsplikt. För offentlig verksamhet som läggs över i privata entreprenader har allmänheten inte heller rätt att ta del av handlingar, trots att det rör sig om offentligt finansierad verksamhet. Det är svårt att acceptera en sådan försämring av yttrandefriheten och rätten till insyn, endast beroende på vilken form det allmänna använder sig av för att fullgöra sina åtaganden.

Vi anser att den självklara utgångspunkten bör vara att den yttrandefrihet som medborgaren tillförsäkras mot det allmänna även ska gälla på privata arbetsplatser. Privatanställda måste ha samma möjlighet att diskutera exempelvis förhållandena på arbetsplatsen som offentligt anställda utan att riskera repressalier från arbetsgivaren. Vid ett flertal tillfällen har privatanställdas yttrandefrihet varit föremål för utredning, och bland annat har det föreslagits att ett skydd för privatanställda mot ingripanden från arbetsgivaren införs i tryckfrihetsförordningen. Det har vid remissbehandlingen framkommit att flera instanser såg positivt på en sådan förändring även om det fanns vissa sakliga och tekniska problem. Men frågan har ännu inte behandlats av regeringen.

**Fel! Okänt namn på**

Yttrandefriheten är en av de grundläggande demokratiska rättigheterna i Sverige som måste gälla alla oavsett arbetsgivare. Att stärka yttrandefriheten för privatanställda är en rättvisefråga.

Stockholm den 26 september 2005

*Christina Nenes (s)*

*Göte Wahlström (s)*